

Briuselis, 2018 m. gruodžio 19 d.
(OR. en)

15312/18

**Tarpinstitucinė byla:
2018/0209(COD)**

**CODEC 2264
ENV 874
CLIMA 248
ENER 429
CADREFIN 403
PE 181**

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1293/2013 – Svarstymo Europos Parlamente rezultatai (2018 m. gruodžio 10–13 d., Strasbūras)

I. ĮVADAS

Pranešėjas Gerben-Jan GERBRANDY (ALDE, NL) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu pateikė pranešimą, kuriame išdėstyti pasiūlymo dėl reglamento 75 pakeitimai (1–75 pakeitimai).

Be to, PPE frakcija pateikė 5 pakeitimus (76–80 pakeitimai), Verts/ALE – 12 pakeitimų (81–92 pakeitimai), ir GUE/NGL frakcija – 8 pakeitimus (93–100 pakeitimai). ALDE frakcija pateikė 1 pakeitimą (101 pakeitimas), o S&D frakcija – 3 pakeitimus (102–104 pakeitimai).

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2018 m. gruodžio 11 d. plenariniame posėdyje pasiūlymo dėl reglamento 1, 3–37, 39–57, 58 (1-oji dalis), 59–75 ir 101–104 pakeitimai buvo priimti. Kitų pakeitimų priimta nebuvo. Priimti pakeitimai pateikiami priede.

Balsavimui pasibaigus, pasiūlymas buvo grąžintas komitetui vadovaujantis Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies 4 pastraipa, todėl pirmasis svarstymas Parlamente nebaigtas ir pradėtos derybos su Taryba.

Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) sukūrimas *I**

2018 m. gruodžio 11 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1293/2013 (COM(2018)0385 – C8-0249/2018 – 2018/0209(COD))¹

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1293/2013⁶ nustatyta 2014–2020 m. laikotarpio Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) yra paskutinė iš pastaruosius 25 metus vykdomų Sąjungos programų, kuriomis remiamas aplinkos ir klimato teisės aktų ir politikos prioritetų įgyvendinimas, programa. Ši programa buvo teigiamai įvertinta atlikus laikotarpio vidurio vertinimą⁷ ir laikoma veiksminga, efektyvia ir aktualia. Todėl 2014–2020 m. programa LIFE turėtų būti tęsiama, atlikus tam tikrus pakeitimus, nustatytus laikotarpio vidurio vertinime ir vėlesniuose vertinimuose. Atitinkamai, Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) (toliau – Programa) turėtų būti nustatyta ir laikotarpiui nuo 2021 m.;

⁶ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)

Pakeitimas

(2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1293/2013⁶ nustatyta 2014–2020 m. laikotarpio Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) yra paskutinė iš pastaruosius 25 metus vykdomų Sąjungos programų, kuriomis remiamas aplinkos ir klimato teisės aktų ir politikos prioritetų įgyvendinimas, programa. Ši programa buvo teigiamai įvertinta atlikus laikotarpio vidurio vertinimą⁷ ir laikoma ***jau labai ekonomiška sąnaudų atžvilgiu, taip pat apskritai*** veiksminga, efektyvia ir aktualia. Todėl 2014–2020 m. programa LIFE turėtų būti tęsiama, atlikus tam tikrus pakeitimus, nustatytus laikotarpio vidurio vertinime ir vėlesniuose vertinimuose. Atitinkamai, Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) (toliau – Programa) turėtų būti nustatyta ir laikotarpiui nuo 2021 m.;

⁶ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)

¹ Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A8-0397/2018).

Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 185).

⁷ Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) laikotarpio vidurio vertinimo ataskaita (SWD(2017) 355 *final*).

Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 185).

⁷ Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) laikotarpio vidurio vertinimo ataskaita (SWD(2017) 355 *final*).

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl reglamento

3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) kad būtų pasiekti Sąjungos tikslai ir siekiniai, nustatyti aplinkos, klimato ir susijusiais švarios energijos srities teisės aktais, politika, planais ir tarptautiniais įsipareigojimais, Programa turėtų būti padedama pereiti prie švarios, žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, **mažo anglies dioksido kiekio technologijų** ir klimato kaitos poveikiui atsparios ekonomikos, aplinkos kokybės apsaugos bei gerinimo ir biologinės įvairovės nykimo sustabdymo bei jos didinimo, imantis tiesioginių intervencinių priemonių arba remiant tų tikslų integravimą į kitų sričių politiką;

Pakeitimas

(3) kad būtų pasiekti Sąjungos tikslai ir siekiniai, nustatyti aplinkos, klimato ir susijusiais švarios energijos srities teisės aktais, politika, planais ir tarptautiniais įsipareigojimais, Programa turėtų būti padedama **teisingai** pereiti prie švarios, žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, **netaršios** ir klimato kaitos poveikiui atsparios ekonomikos, aplinkos kokybės **ir sveikatos** apsaugos bei gerinimo ir biologinės įvairovės nykimo sustabdymo bei jos didinimo, **be kita ko, naudojantis tinklo „Natura 2000“ parama, taikant efektyvų valdymą ir sprendžiant ekosistemų nykimo klausimą, ir** imantis tiesioginių intervencinių priemonių arba remiant tų tikslų integravimą į kitų sričių politiką. **Teisingo perėjimo turėtų būti siekiama konsultuojantis ir vedant dialogą su socialiniais partneriais ir susijusiais regionais ir bendruomenėmis. Jie taip pat turėtų būti kiek įmanoma labiau įtraukti į projektų rengimą ir įgyvendinimą;**

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) Sąjunga yra įsipareigojusi imtis visapusių veiksmų, kad būtų pasiekti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslai, – jais pabrėžiamas esminis gamtos išteklių valdymo, siekiant užtikrinti išteklių ilgalaikį buvimą, ekosisteminių paslaugų, jų ryšio su žmonių sveikata ir tvaraus bei socialiniu požiūriu integracinio ekonomikos augimo ryšys. Atsižvelgiant į tai, **Programa** turėtų būti iš esmės skatinama ir ekonominė plėtra, ir socialinė sanglauda;

Pakeitimas

(4) Sąjunga yra įsipareigojusi imtis visapusių veiksmų, kad būtų pasiekti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslai, – jais pabrėžiamas esminis gamtos išteklių valdymo, siekiant užtikrinti išteklių ilgalaikį buvimą, ekosisteminių paslaugų, jų ryšio su žmonių sveikata ir tvaraus bei socialiniu požiūriu integracinio ekonomikos augimo ryšys. Atsižvelgiant į tai, **Programoje** turėtų **atsispindėti solidarumo ir atsakomybės principai, ir ja turi** būti iš esmės skatinama ir ekonominė plėtra, ir socialinė sanglauda;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) siekiant skatinti darnų vystymąsi, aplinkos ir klimato apsaugos reikalavimai turėtų būti įtraukti nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis. Todėl reikėtų skatinti sąveiką ir papildomumą su kitomis Sąjungos finansavimo programomis, taip pat supaprastinti veiklos, kuria papildomi strateginiai integruotieji projektai ir strateginiai gamtos projektai ir remiamas pagal šią Programą sukurtų sprendimų taikymas ir pakartojimas, finansavimą. Koordinavimas yra būtinas, siekiant išvengti dvigubo finansavimo. Komisija ir valstybės narės turėtų imtis veiksmų, kad apsaugotų projektų paramos gavėjus nuo

administravimo dubliavimosi ir administracinės naštos, kylančios dėl ataskaitų teikimo pareigų pagal skirtingas finansines priemones;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) Programa turėtų būti prisidedama prie darnaus vystymosi ir padedama siekti Sąjungos aplinkos, klimato ir atitinkamų švarios energijos teisės aktų, strategijų, planų ir tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m.⁸, Biologinės įvairovės konvencijos⁹, Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos), tikslų ir siekinių;

⁸ Darbotvarkė iki 2030 m., JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija, patvirtinta 2015 9 25.

⁹ 93/626/EEB: 1993 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas dėl Biologinės

Pakeitimas

(5) Programa turėtų būti prisidedama prie darnaus vystymosi ir padedama siekti Sąjungos aplinkos, klimato ir atitinkamų švarios energijos teisės aktų, strategijų, planų ir tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m.⁸, Biologinės įvairovės konvencijos⁹, Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos), ***UNECE Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais („Orhuso konvencija“), UNECE Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos, JT Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės, JT Roterdamo konvencijos dėl sutikimo, apie kuri pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje ir JT Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų*** tikslų ir siekinių;

⁸ Darbotvarkė iki 2030 m., JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija, patvirtinta 2015 9 25.

⁹ 93/626/EEB: 1993 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas dėl Biologinės

įvairovės konvencijos sudarymo
(OL L 309, 1993 12 13, p. 1).

¹⁰ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

įvairovės konvencijos sudarymo
(OL L 309, 1993 12 13, p. 1).

¹⁰ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

Pakeitimai 6 ir 101

Pasiūlymas dėl reglamento 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) kad būtų pasiekti bendrieji tikslai, labai svarbu įgyvendinti žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinį¹¹, 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją^{12,13,14}, Sąjungos gamtos *teisės aktus*¹⁵ ir su tuo susijusią politiką^{16,17,18,19,20}.

¹¹ COM(2015)0614, 2015 12 2.

¹² 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija, COM(2014)0015, 2014 1 22.

¹³ ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija, COM(2013)0216, 2013 4 16.

¹⁴ Dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“, COM(2016)0860, 2016 11 30.

¹⁵ Veiksmų planas gamtai, žmonėms ir

Pakeitimas

(6) kad būtų pasiekti bendrieji tikslai, labai svarbu įgyvendinti žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinį¹¹, 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją^{12,13,14}, Sąjungos gamtos *acquis*^{14a,14b,15} ir su tuo susijusią politiką^{16,17,18,19,20,20a}, **taip pat įgyvendinti^{20b} pagal SESV 192 straipsnio 3 dalį priimtas aplinkos ir klimato politikos bendrąsias veiksmų programas, kaip antai 7-ąją aplinkosaugos veiksmų programą^{20c}**;

¹¹ COM(2015)0614, 2015 12 2.

¹² 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija, COM(2014)0015, 2014 1 22.

¹³ ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija, COM(2013)0216, 2013 4 16.

¹⁴ Dokumentų rinkinys „Švari energija visiems europiečiams“, COM(2016)0860, 2016 11 30.

^{14a} 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

^{14b} 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

¹⁵ Veiksmų planas gamtai, žmonėms ir

ekonomikai, COM(2017)0198, 2017 4 27.

¹⁶ Europos švaraus oro programa, COM(2013)0918.

¹⁷ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

¹⁸ Dirvožemio apsaugos teminė strategija, COM(2006)0231.

¹⁹ Europos mažataršio judumo strategija, COM(2016)0501 *final*.

²⁰ Pagal Direktyvos 2014/94/ES 10 straipsnio 6 dalį priimtas alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo veiksmų planas, 2017 11 8.

ekonomikai, COM(2017)0198, 2017 4 27.

¹⁶ Europos švaraus oro programa, COM(2013)0918.

¹⁷ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

¹⁸ Dirvožemio apsaugos teminė strategija, COM(2006)0231.

¹⁹ Europos mažataršio judumo strategija, COM(2016)0501 *final*.

²⁰ Pagal Direktyvos 2014/94/ES 10 straipsnio 6 dalį priimtas alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo veiksmų planas, 2017 11 8.

^{20a} 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

^{20b} Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų.

^{20c} 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“ (OL L 354, 2013 12 28, p. 171).

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento

6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6a) Sąjunga teikia didelę reikšmę LIFE projektų rezultatų ilgalaikiam tvarumui, taigi ir gebėjimui juos užtikrinti ir išlaikyti po projekto įgyvendinimo, įskaitant projekto tęsimą, pakartojimą ir (arba) perdavimą. Tai reiškia specialius reikalavimus pareiškėjams, taip pat Sąjungos lygmens garantijų poreikį, siekiant užtikrinti, kad kiti Sąjungos finansuojami projektai nepakenktų bet kokių įgyvendintų LIFE projektų rezultatams;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7) siekdama laikytis pagal Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos prisiimtų įsipareigojimų Sąjunga turi tapti energiją efektyviai vartojančia, **mažo anglies dioksido** kiekio **technologijų** ir klimato kaitos poveikiui atsparia visuomene. Tam reikia imtis specialiai sektoriams, labiausiai prisidedantiems prie dabartinio išskiriamo **CO₂** lygio ir taršos, skirtų veiksmų, kuriais būtų padedama įgyvendinti 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją ir valstybių narių integruotus nacionalinius energetikos ir klimato sričių veiksmų planus, taip pat **pasirengti** Sąjungos **ilgalaikiai** klimato ir energetikos **strategijai, galiosiančiai** iki amžiaus vidurio. Taip pat, siekiant mažinti pažeidžiamumą dėl neigiamo klimato kaitos poveikio, į Programą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis padedama įgyvendinti Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos politiką;

(7) siekdama laikytis pagal Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos prisiimtų įsipareigojimų Sąjunga turi tapti **tvaria, žiedine, atsinaujinančia**, energiją efektyviai vartojančia, **nulinio išmetamųjų teršalų** kiekio ir klimato kaitos poveikiui atsparia visuomene. Tam reikia imtis specialiai sektoriams, labiausiai prisidedantiems prie dabartinio išskiriamo **šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio** lygio ir taršos, skirtų veiksmų, kuriais būtų padedama įgyvendinti 2030m. klimato ir energetikos politikos strategiją ir valstybių narių integruotus nacionalinius energetikos ir klimato sričių veiksmų planus, taip pat **įgyvendinti** Sąjungos **ilgalaikę** klimato ir energetikos **strategiją, galiosiančią** iki amžiaus vidurio, **vadovaujantis Paryžiaus sutarties priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslu**. Taip pat, siekiant mažinti pažeidžiamumą dėl neigiamo

klimato kaitos poveikio, į Programą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis padedama įgyvendinti Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos politiką;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) perėjimas prie **švarios** energijos yra svarbus indėlis švelninant klimato kaitą ir juo teikiama papildomos naudos aplinkai. Į Programą turėtų būti integruoti gebėjimų stiprinimo veiksmai, kuriais remiamas perėjimas prie švarios energijos, iki 2020 m. finansuojamas pagal iniciatyvą „Horizontas 2020“, nes tų veiksmų tikslas yra ne finansuoti kompetencijos didinimą ir kurti inovacijas, bet palengvinti jau esamų technologijų, kuriomis galima padėti švelninti klimato kaitą, naudojimą. Šią gebėjimų stiprinimo veiklą įtraukus į Programą, atsirastų paprogramių sinergijos potencialas ir apskritai padidėtų ES finansavimo nuoseklumas. Todėl turėtų būti renkami ir skleidžiami duomenys apie LIFE projektų, įskaitant programą „Europos horizontas“ ir prieš jas buvusias programas, esamų mokslinių tyrimų ir inovacinių sprendimų naudojimą;

Pakeitimas

(8) perėjimas prie **atsinaujinančio, energiją efektyviai vartojančios ir nulinio išmetamųjų teršalų kiekio** energijos yra svarbus indėlis švelninant klimato kaitą ir juo teikiama papildomos naudos aplinkai. Į Programą turėtų būti integruoti gebėjimų stiprinimo veiksmai, kuriais remiamas perėjimas prie švarios energijos, iki 2020m. finansuojamas pagal iniciatyvą „Horizontas 2020“, nes tų veiksmų tikslas yra ne finansuoti kompetencijos didinimą ir kurti inovacijas, bet palengvinti jau esamų **atsinaujinančiosios energijos ir efektyvaus energijos vartojimo** technologijų, kuriomis galima padėti švelninti klimato kaitą, naudojimą. **Į Programą turėtų būti įtraukti visi suinteresuotieji subjektai ir sektoriai, susiję su perėjimu prie švarios energijos, pvz., statybų sektorius, pramonė, transportas ir žemės ūkis.** Šią gebėjimų stiprinimo veiklą įtraukus į Programą, atsirastų paprogramių sinergijos potencialas ir apskritai padidėtų ES finansavimo nuoseklumas. Todėl turėtų būti renkami ir skleidžiami duomenys apie LIFE projektų, įskaitant programą „Europos horizontas“ ir prieš jas buvusias programas, esamų mokslinių tyrimų ir inovacinių sprendimų naudojimą;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) švarios energijos teisės aktų poveikio vertinimuose nustatyta, kad Sąjungos energetikos tikslams iki 2030 m. pasiekti 2021–2030 m. kasmet reikės papildomai investuoti 177 mlrd. EUR. Didžiausi atotrūčiai yra susiję su investicijomis į pastatų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą (efektyvus energijos vartojimas ir nedidelio masto atsinaujinantieji energijos išteklių), kai kapitalą reikia nukreipti labai įvairiose srityse įgyvendinamiems projektams. Vienas iš perėjimo prie švarios energijos paprogramės tikslų yra stiprinti projektų plėtojimo ir telkimo gebėjimus, ir tuo taip pat padėti panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas bei skatinti investicijas į **švarią energiją**, taip pat ir taikant fondo „InvestEU“ finansines priemones;

Pakeitimas

(9) švarios energijos teisės aktų poveikio vertinimuose nustatyta, kad Sąjungos energetikos tikslams iki 2030 m. pasiekti 2021–2030 m. kasmet reikės papildomai investuoti 177 mlrd. EUR. Didžiausi atotrūčiai yra susiję su investicijomis į pastatų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą (efektyvus energijos vartojimas ir nedidelio masto atsinaujinantieji energijos išteklių), kai kapitalą reikia nukreipti labai įvairiose srityse įgyvendinamiems projektams. Vienas iš perėjimo prie švarios energijos paprogramės tikslų yra stiprinti projektų plėtojimo ir telkimo gebėjimus, ir tuo taip pat padėti panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas bei skatinti investicijas į **atsinaujinančiosios energijos ir efektyvų energijos vartojimą**, taip pat ir taikant fondo „InvestEU“ finansines priemones;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento 9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9a) programa LIFE yra vienintelė programa, skirta konkrečioms aplinkos ir klimato srities veiksmams, ir todėl ji atlieka svarbų vaidmenį remiant Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą šiose srityse;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) veiksmui, kuriam skirtas Programos įnašas, taip pat gali būti skirtas bet kurios kitos Sąjungos programos įnašas, jeigu tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Veiksmai, kuriems skiriamas kaupiamasis finansavimas pagal įvairias Sąjungos programas, **turi** būti tikrinami atliekant tik vien auditą, apimančį visas susijusias programas ir jų atitinkamas taikymo taisykles;

Pakeitimas

(11) veiksmui, kuriam skirtas Programos įnašas, taip pat gali būti skirtas bet kurios kitos Sąjungos programos įnašas, jeigu tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Veiksmai, kuriems skiriamas kaupiamasis finansavimas pagal įvairias Sąjungos programas, **turėtų** būti tikrinami atliekant tik vien auditą, apimančį visas susijusias programas ir jų atitinkamas taikymo taisykles;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) ***Sąjungos naujausiame aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūros dokumentų rinkinyje²¹ nurodyta, kad reikia didžiulės pažangos, siekiant paspartinti Sąjungos aplinkos acquis įgyvendinimą ir padidinti aplinkos ir klimato tikslų integravimą į kitų sričių politiką. Todėl Programa turėtų paskatinti*** reikiamą pažangą plėtojant, bandant ir pakartojant naujus metodus; remiant politikos plėtojimą, stebėseną ir peržiūrą; didinant suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą; telkiant investicijas iš įvairių Sąjungos investicinių programų arba kitų finansinių šaltinių, taip pat remiant veiksmus, kuriais siekiama įveikti įvairias pagrindinių planų, reikalaujamų aplinkos teisės aktais, veiksmingo įgyvendinimo kliūtis;

Pakeitimas

(12) ***Todėl Programa²¹ turėtų paskatinti spręsti horizontaliuosius, sisteminius uždavinius, taip pat šalinti pagrindines įgyvendinimo trūkumų priežastis, kaip nustatyta aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūroje, ir reikiamą pažangą plėtojant, bandant ir pakartojant naujus metodus; remiant politikos plėtojimą, stebėseną ir peržiūrą; gerinant valdymą aplinkos apsaugos, klimato kaitos ir susijusio perėjimo prie švarios energijos srityse, be kita ko, didinant suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą, gebėjimų stiprinimą, komunikaciją ir informuotumą;*** telkiant investicijas iš įvairių Sąjungos investicinių programų arba kitų finansinių šaltinių, taip pat remiant veiksmus, kuriais siekiama įveikti įvairias pagrindinių planų, reikalaujamų aplinkos teisės aktais, veiksmingo įgyvendinimo kliūtis;

²¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra. Bendri uždaviniai ir kaip bendrai siekti geresnių rezultatų“ (COM(2017)0063).

²¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra. Bendri uždaviniai ir kaip bendrai siekti geresnių rezultatų“ (COM(2017)0063).

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) siekiant sustabdyti biologinės įvairovės, įskaitant jūros ekosistemas, nykimą ir **ją didinti**, reikia remti atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos, įskaitant ES biologinės įvairovės strategiją iki 2020 m.²², Tarybos direktyvą 92/43/EEB²³, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB²⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 1143/2014²⁵, plėtojimą, įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimą ir vertinimą, visų pirma kaupiant žinių bazę, reikalingą politikai plėtoti ir įgyvendinti, taip pat kaupiant, bandant, demonstruojant ir taikant geriausią patirtį ir sprendimus nedideliu mastu arba specialiai pritaikant juos vietos, regioninėms arba nacionalinėms aplinkybėms, įskaitant integruotą prioritetinių veiksmų programos, parengtos pagal Direktyvą 92/43/EEB, taikymą; **vykdydama** Biologinės įvairovės konvencija nustatytas ataskaitų teikimo prievolės Sąjunga turėtų stebėti su biologine įvairove susijusias savo išlaidas. Taip pat reikėtų laikytis kitų atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

Pakeitimas

(13) siekiant sustabdyti biologinės įvairovės **ir ekosistemų**, įskaitant jūros **ir kitas vandens** ekosistemas, nykimą ir **pasiiekti kad jos augtų**, reikia remti atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos, įskaitant ES biologinės įvairovės strategiją iki 2020 m.²², Tarybos direktyvą 92/43/EEB²³, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB²⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 1143/2014²⁵, plėtojimą, įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimą ir vertinimą, visų pirma kaupiant žinių bazę, reikalingą politikai plėtoti ir įgyvendinti, taip pat kaupiant, bandant, demonstruojant ir taikant geriausią patirtį ir sprendimus, **pvz., efektyvų valdymą**, nedideliu mastu arba specialiai pritaikant juos vietos, regioninėms arba nacionalinėms aplinkybėms, įskaitant integruotą prioritetinių veiksmų programos, parengtos pagal Direktyvą 92/43/EEB, taikymą; **vykdydamos** Biologinės įvairovės konvencija nustatytas **savo** ataskaitų teikimo prievolės Sąjunga **ir valstybės narės** turėtų stebėti su biologine įvairove susijusias savo išlaidas. Taip pat reikėtų laikytis kitų atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

²² COM(2011)0244.

²³ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

²⁴ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

²⁵ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

²² COM(2011)0244.

²³ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

²⁴ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

²⁵ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) iš pastarojo meto vertinimų, įskaitant ES biologinės įvairovės strategijos iki 2020 m. laikotarpio vidurio peržiūrą ir gamtos teisės aktų tinkamumo patikrą, matyti, kad viena pagrindinių Sąjungos gamtos teisės aktų ir biologinės įvairovės strategijos nepakankamo įgyvendinimo priežasčių yra nepakankamas finansavimas. Sąjungos pagrindinėmis finansavimo priemonėmis, įskaitant [Europos regioninės plėtros fondą, Sanglaudos fondą, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą], galima labai padėti patenkinti šiuos poreikius. Programa tokio integravimo veiksmingumas gali būti toliau didinamas įgyvendinant strateginius gamtos projektus, skirtus skatinti Sąjungos gamtos ir biologinės įvairovės teisės aktų ir politikos įgyvendinimą, įskaitant pagal Direktyvą 92/43/EEB parengtose prioritetinių veiksmų programose

Pakeitimas

(14) iš pastarojo meto vertinimų, įskaitant ES biologinės įvairovės strategijos iki 2020 m. laikotarpio vidurio peržiūrą ir gamtos teisės aktų tinkamumo patikrą, matyti, kad viena pagrindinių Sąjungos gamtos teisės aktų ir biologinės įvairovės strategijos nepakankamo įgyvendinimo priežasčių yra nepakankamas finansavimas. Sąjungos pagrindinėmis finansavimo priemonėmis, įskaitant [Europos regioninės plėtros fondą, Sanglaudos fondą, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą], galima labai padėti patenkinti šiuos poreikius, ***su išankstine sąlyga, kad šis finansavimas būtų papildomas***. Programa tokio integravimo veiksmingumas gali būti toliau didinamas įgyvendinant strateginius gamtos projektus, skirtus skatinti Sąjungos gamtos ir biologinės įvairovės teisės aktų ir politikos įgyvendinimą, įskaitant pagal Direktyvą

nustatytus veiksmus. Strateginiais gamtos projektais veiksmų programos turėtų būti remiamos *valstybėse narėse*, kad *atitinkami* gamtos ir biologinės įvairovės *tikslai būtų* integruoti į kitų sričių politiką ir kitas finansavimo programas, taip užtikrinant, kad šių rūšių politikai įgyvendinti būtų sutelkta reikiamų lėšų. Valstybės narės savo bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane galėtų nuspręsti tam tikrą Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai skirtų lėšų dalį skirti papildyti paramą veiksams, kuriais papildomi šiame reglamente apibrėžti strateginiai gamtos projektai;

92/43/EEB parengtose prioritetinių veiksmų programose nustatytus veiksmus. Strateginiais gamtos projektais veiksmų programos turėtų būti remiamos, kad *būtų padedama atitinkamus* gamtos ir biologinės įvairovės *tikslus* integruoti į kitų sričių politiką ir kitas finansavimo programas, taip užtikrinant, kad šių rūšių politikai įgyvendinti būtų sutelkta reikiamų lėšų. Valstybės narės savo bendros žemės ūkio politikos strateginiame plane galėtų nuspręsti tam tikrą Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai skirtų lėšų dalį skirti papildyti paramą veiksams, kuriais papildomi šiame reglamente apibrėžti strateginiai gamtos projektai;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(15) savanoriška biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų Europos užjūrio teritorijų (BEST) schema skatinama biologinės įvairovės, įskaitant jūrų biologinę įvairovę, išsaugojimas ir tausūs ekosisteminių paslaugų, įskaitant ekosistemomis grindžiamą požiūrį į prisitaikymą prie klimato kaitos poveikio ir klimato kaitos švelninimą, naudojimas Sąjungos atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse bei teritorijose. BEST padėjo geriau suvokti atokiausių regionų ir užjūrio šalių bei teritorijų svarbą siekiant biologinę įvairovę išsaugoti visame pasaulyje. Savo 2017 ir 2018 m. ministrų deklaracijose užsienio šalys ir teritorijos pareiškė esančios dėkingos už šią mažų dotacijų, skirtų biologinei įvairovei, schemą. *Tinkama leisti*, kad pagal Programą toliau būtų finansuojamos mažos dotacijos biologinei įvairovei ir atokiausiuose regionuose, *ir* užjūrio šalyse bei

Pakeitimas

(15) savanoriška biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų Europos užjūrio teritorijų (BEST) schema skatinama biologinės įvairovės, įskaitant jūrų biologinę įvairovę, išsaugojimas ir tausūs ekosisteminių paslaugų, įskaitant ekosistemomis grindžiamą požiūrį į prisitaikymą prie klimato kaitos poveikio ir klimato kaitos švelninimą, naudojimas Sąjungos atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse bei teritorijose. **2011 m. patvirtinus parengiamosios veiklos iniciatyvą BEST, o vėliau – programą BEST 2.0 ir projektą BEST RUP**, BEST padėjo geriau suvokti atokiausių regionų ir užjūrio šalių bei teritorijų svarbą **ir esminį vaidmenį** siekiant biologinę įvairovę išsaugoti visame pasaulyje. **Komisijos mano, kad finansinės paramos šiose teritorijose vykdomiems vietos lygmens veiksams poreikiai yra 8 mln. eurų per metus.** Savo 2017 ir 2018 m. ministrų deklaracijose užsienio šalys ir teritorijos

teritorijose;

pareiškė esančios dėkingos už šią mažų dotacijų, skirtų biologinei įvairovei, schemą. **Todėl tinkama**, kad pagal Programą toliau būtų finansuojamos mažos dotacijos, **skirtos** biologinei įvairovei, **įskaitant gebėjimų stiprinimą ir finansuojamų veiksmy kapitalizavimą, tiek** atokiausiuose regionuose, **tiek** užjūrio šalyse bei teritorijose;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) kad būtų galima skatinti žiedinę ekonomiką, turi keistis mentalitetas ir požiūris į medžiagų bei produktų, įskaitant plastiką, projektavimą, gamybą, vartojimą ir šalinimą. Programa turėtų būti padedama pereiti prie žiedinės ekonomikos modelio – turėtų būti teikiama finansinė parama, skirta įvairiems subjektams (įmonėms, viešojo sektoriaus institucijoms ir vartotojams), visų pirma taikant, plėtojant ir kartojant geriausias technologijas, praktiką ir sprendimus, specialiai pritaikant juos vietos, regioninėms arba nacionalinėms aplinkybėms, taip pat ir laikantis integruoto požiūrio į atliekų tvarkymo ir prevencijos planų įgyvendinimą. Remiant plastiko strategijos įgyvendinimą, visų pirma gali būti imamasi veiksmy į jūrą išmestų šiukšlių problemai spręsti;

Pakeitimas

(16) kad būtų galima skatinti žiedinę ekonomiką **ir efektyvų išteklių naudojimą**, turi keistis mentalitetas ir požiūris į medžiagų bei produktų, įskaitant plastiką, projektavimą, gamybą, vartojimą ir šalinimą. Programa turėtų būti padedama pereiti prie žiedinės ekonomikos modelio – turėtų būti teikiama finansinė parama, skirta įvairiems subjektams (įmonėms, viešojo sektoriaus institucijoms, **pilietinei visuomenei** ir vartotojams), visų pirma taikant, plėtojant ir kartojant geriausias technologijas, praktiką ir sprendimus, specialiai pritaikant juos vietos, regioninėms arba nacionalinėms aplinkybėms, taip pat ir laikantis integruoto požiūrio į **atliekų hierarchijos taikymą ir** atliekų tvarkymo ir prevencijos planų įgyvendinimą. Remiant plastiko strategijos įgyvendinimą, visų pirma gali būti imamasi veiksmy į jūrą išmestų šiukšlių problemai spręsti;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 16 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(16a) aukštas aplinkos apsaugos lygis yra labai svarbus Sąjungos piliečių sveikatai ir gerovei. Programa turėtų būti remiamas Sąjungos tikslas gaminti ir naudoti chemines medžiagas taip, kad būtų kuo labiau sumažintas didelis neigiamas poveikis žmonių sveikatai bei aplinkai, ir parengti Sąjungos netoksiškos aplinkos strategiją. Programa taip pat turėtų būti remiama veikla, kuria siekiama supaprastinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/49/EB^{1a} įgyvendinimą ir užtikrinti tokį triukšmo lygį, kad nebūtų daromas didelis neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir ja rizikuojama;

^{1a} 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo – Komisijos deklaracija, pateikta Taikinimo komitete, dėl direktyvos dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo (OL L 189, 2002 7 18, p. 12).

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento 17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(17) Sąjungos ilgalaikis oro politikos tikslas yra pasiekti tokį oro kokybės lygį, kuriam esant nebūtų daromas neigiamas poveikis ir nekiltų rizika žmonių sveikatai. Visuomenė labai gerai žino apie didžiulę

(17) Sąjungos ilgalaikis oro politikos tikslas yra pasiekti tokį oro kokybės lygį, kuriam esant nebūtų daromas neigiamas poveikis ir nekiltų rizika žmonių sveikatai *ir aplinkai, kartu stiprinant oro kokybės*

oro taršą, ir piliečiai tikisi valdžios institucijų veiksmų. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/2284²⁶ pabrėžiama Sąjungos teikiamo finansavimo svarba siekiant švaraus oro tikslų. Todėl pagal Programą turėtų būti remiami projektai, įskaitant strateginius integruotuosius projektus, teikiantys galimybių papildyti viešąjį ir privatųjį finansavimą, kad jie būtų gerosios patirties pavyzdžiai ir oro kokybės planų bei teisės aktų įgyvendinimo skatinamoji priemonė vietos, regioniniu, kelių regionų, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;

²⁶ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

gerinimo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo sąveiką; Visuomenė labai gerai žino apie didžiulę oro taršą, ir piliečiai tikisi valdžios institucijų veiksmų, ***ypač tose srityse, kuriose gyventojai ir ekosistemos susiduria su dideliu oro teršalų kiekiu***; Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/2284²⁶ pabrėžiama Sąjungos teikiamo finansavimo svarba siekiant švaraus oro tikslų. Todėl pagal Programą turėtų būti remiami projektai, įskaitant strateginius integruotuosius projektus, teikiantys galimybių papildyti viešąjį ir privatųjį finansavimą, kad jie būtų gerosios patirties pavyzdžiai ir oro kokybės planų bei teisės aktų įgyvendinimo skatinamoji priemonė vietos, regioniniu, kelių regionų, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;

²⁶ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) ***jūros*** aplinkos apsauga ir atkūrimas yra vienas bendrų Sąjungos aplinkos politikos tikslų. Pagal programą turėtų būti remiamas biologinės įvairovės ir ***jūrų*** ekosistemų, visų pirma tinklo „Natura 2000“ jūrų teritorijų, valdymas, išsaugojimas, atkūrimas ir stebėseną, ir rūšių apsauga pagal prioritetinių veiksmų programas, parengtas pagal Direktyvą 92/43/EEB, geros aplinkos būklės siekimas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB²⁸, švarių ir sveikų

Pakeitimas

(19) ***vandens*** aplinkos apsauga ir atkūrimas yra vienas ***iš*** bendrų Sąjungos aplinkos politikos tikslų. Pagal programą turėtų būti remiamas biologinės įvairovės ir ***vandens*** ekosistemų, visų pirma tinklo „Natura 2000“ jūrų teritorijų, valdymas, išsaugojimas, atkūrimas ir stebėseną, ir rūšių apsauga pagal prioritetinių veiksmų programas, parengtas pagal Direktyvą 92/43/EEB, geros aplinkos būklės siekimas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB²⁸, švarių ir sveikų

jūrų skatinimas, Europos plastiko žiedinėje ekonomikoje strategijos įgyvendinimas, visų pirma siekiant spręsti jūroje išmestų žvejybos įrankių ir į jūrą išmestų šiukšlių problemą, taip pat Sąjungos dalyvavimo tarptautiniu mastu valdant vandenynus skatinimas – tai labai svarbu siekiant Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. tikslų ir ateinančioms kartoms išsaugant sveikus vandenynus. Programos strateginiuose integruotuosiuose projektuose ir strateginiuose gamtos projektuose turėtų būti atitinkamų veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti **jūrų** aplinką;

²⁸ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

jūrų skatinimas, Europos plastiko žiedinėje ekonomikoje strategijos įgyvendinimas, visų pirma siekiant spręsti jūroje išmestų žvejybos įrankių ir į jūrą išmestų šiukšlių problemą, taip pat Sąjungos dalyvavimo tarptautiniu mastu valdant vandenynus skatinimas – tai labai svarbu siekiant Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. tikslų ir ateinančioms kartoms išsaugant sveikus vandenynus. Programos strateginiuose integruotuosiuose projektuose ir strateginiuose gamtos projektuose turėtų būti atitinkamų veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti **vandens** aplinką;

²⁸ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento 19 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(19a) dabartinė „Natura 2000“ teritorijų išsaugojimo būklė žemės ūkio paskirties žemėje yra labai prasta, ir tai rodo, kad tokias teritorijas vis dar reikia saugoti. Dabartinės BŽŪP išmokos, skirtos „Natura 2000“ teritorijoms, yra veiksmingiausias būdas išsaugoti biologinę įvairovę žemės ūkio vietovėse^{1a}. Tačiau tokios išmokos yra nepakankamos ir neturi didelės reikšmės visuomenei. Todėl, siekiant paskatinti tokių teritorijų aplinkos apsaugą, BŽŪP išmokos, skirtos „Natura 2000“ teritorijoms, turėtų būti padidintos;

1a Pe'er, S. Lakner, R. Müller, G. Passoni, V. Bontzorlos, d. Clough, F. Moreira, C. Azam, J. Berger, P. Bezak, A. Bonn, B. Hansjürgens, L. Hartmann, J. Kleemann, A. Lomba, A. Sahrbacher, S. Schindler, C. Schleyer, J. Schmidt, S. Schüler, C. Sirami, m. von Meyer-Höfer, ir Y. Zinngrebe (2017 m.). „Ar BŽŪP atitinka savo paskirtį? Įrodymais grindžiamas tinkamumo patikros vertinimas“, Leipzigas, Vokietijos integruotų biologinės įvairovės mokslinių tyrimų centras (iDiv), Halle-Jena-Leipzig.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento 20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(20) siekiant geriau valdyti aplinkos, klimato kaitos ir atitinkamus perėjimo prie švarios energijos klausimus, reikia įtraukti pilietinę visuomenę, o tam reikia geriau informuoti visuomenę, **įtraukti vartotojus ir plėsti** suinteresuotųjų subjektų, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, dalyvavimą vykstant konsultacijoms dėl atitinkamos politikos ir įgyvendinant tą politiką;

Pakeitimas

(20) siekiant geriau valdyti aplinkos, klimato kaitos ir atitinkamus perėjimo prie švarios energijos klausimus, reikia įtraukti pilietinę visuomenę, o tam reikia geriau informuoti visuomenę, **įskaitant komunikacijos strategiją, kuria atsižvelgiama į naujus žiniasklaidos ir socialinius tinklus, vartotojų dalyvavimą ir didinti visuomenės ir** suinteresuotųjų subjektų, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, **įvairių lygmenų** dalyvavimą vykstant konsultacijoms dėl atitinkamos politikos ir įgyvendinant tą politiką; **Todėl reikėtų užtikrinti, kad pagal Programą būtų remiamos įvairios NVO ir ne pelno subjektų tinklai, kurie siekia visuotinės svarbos Sąjungos tikslo ir kurie pirmiausia aktyviai veikia aplinkos apsaugos arba klimato politikos srityje, konkurencingai ir skaidriai teikiant dotacijas veiklai siekiant padėti tokioms NVO, tinklams ir subjektams veiksmingai prisidėti prie Sąjungos politikos įgyvendinimo ir kurti bei stiprinti jų pajėgumus, kad jie taptų veiksmingesniais**

partneriais;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) nors valdymo visais lygmenimis gerinimas turėtų būti kompleksinis visų Programos paprogramių tikslas, pagal Programą turėtų būti remiamas horizontaliųjų aplinkos valdymo teisės aktų **plėtojimas**, įskaitant teisės aktus, kuriais įgyvendinama Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais²⁹;

²⁹ OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

Pakeitimas

(21) nors valdymo visais lygmenimis gerinimas turėtų būti kompleksinis visų Programos paprogramių tikslas, pagal Programą turėtų būti remiamas **aplinkos ir klimato acquis, visų pirma** horizontaliųjų aplinkos valdymo teisės aktų, įskaitant teisės aktus, kuriais įgyvendinama Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais^{29 29a}, **plėtojimas, įgyvendinimas, vykdymo užtikrinimas ir veiksmingas laikymasis, taip pat atsizvelgiant į Orhuso konvencijos atitikties komitetą.**

²⁹ OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

^{29a} 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(EB\) Nr. 1367/2006](#) dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento 22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(22) įgyvendinant Programą turėtų būti rengiami ir remiami rinkos dalyviai, gebantys pereiti prie švarios, žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, **mažo anglies dioksido** kiekio **technologijų** ir klimatui atsparios ekonomikos, – tam reikėtų bandyti naujas verslo galimybes, atnaujinti profesinius įgūdžius, suteikti vartotojams galimybių gauti tvarius produktus ir paslaugas, įtraukti ir įgalinti įtaką darančius asmenis ir bandyti naujus metodus, kuriais būtų galima pritaikyti esamus procesus ir verslo aplinką. Siekiant remti platesnį tvarių sprendimų taikymą rinkoje, reikėtų skatinti plačiosios visuomenės pritarimą ir vartotojų įtraukimą;

Pakeitimas

(22) įgyvendinant Programą turėtų būti rengiami ir remiami rinkos dalyviai, gebantys pereiti prie švarios, žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, **nulinio išmetamųjų teršalų** kiekio ir klimatui atsparios ekonomikos, – tam reikėtų bandyti naujas verslo galimybes, atnaujinti profesinius įgūdžius, suteikti vartotojams galimybių gauti tvarius produktus ir paslaugas, įtraukti ir įgalinti įtaką darančius asmenis ir bandyti naujus metodus, kuriais būtų galima pritaikyti esamus procesus ir verslo aplinką. Siekiant remti platesnį tvarių sprendimų taikymą rinkoje, reikėtų skatinti plačiosios visuomenės pritarimą ir vartotojų įtraukimą;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento 22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) Pagal Programą remiami parodomieji projektai, metodai ir geriausia praktika, kuriuos galima atkartoti ir įgyvendinti didesniu mastu. Novatoriški sprendimai padėtų gerinti aplinkosauginį veiksmingumą ir tvarumą, visų pirma plėtojant tvarią ūkininkavimo praktiką srityse, susijusiose su klimatu, vandeniu, dirvožemiu, biologine įvairove ir atliekomis. Todėl reikėtų pabrėžti sąveiką su kitomis programomis ir politika, pavyzdžiui, Europos inovacijų partneryste žemės ūkio našumo ir

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) Sąjungos lygmeniu didelės investicijos į aplinkos ir klimato veiksmus pirmiausia finansuojamos pagal pagrindines Sąjungos finansavimo programas **(tai vadinama integravimu)**. Kadangi strateginiams integruotiesiems projektams ir strateginiams gamtos projektams, rengtiniams pagal Programą, tenka skatinamasis vaidmuo, jais turėtų būti papildomos finansavimo galimybės, kurių esama pagal tas finansavimo programas ir naudojant kitus finansavimo šaltinius, pavyzdžiui, nacionalines lėšas, taip pat turėtų būti siekiama sinergijos;

Pakeitimas

(23) Sąjungos lygmeniu didelės investicijos į aplinkos ir klimato veiksmus pirmiausia finansuojamos pagal pagrindines Sąjungos finansavimo programas. ***Todėl būtina stiprinti integravimo pastangas, užtikrinti kitų Sąjungos finansavimo programų tvarumą, biologinę įvairovę ir atsparumo klimato kaitai didinimą, taip pat į visas ES priemones įtraukti tvarumo apsaugos garantijas. Komisijai turėtų būti suteikta teisė priimti bendrą metodiką ir imtis veiksmingų priemonių, kad kitos Sąjungos programos ir politikos kryptys nedarytų neigiamos įtakos LIFE projektams.*** Kadangi strateginiams integruotiesiems projektams ir strateginiams gamtos projektams, rengtiniams pagal Programą, tenka skatinamasis vaidmuo, jais turėtų būti papildomos finansavimo galimybės, kurių esama pagal tas finansavimo programas ir naudojant kitus finansavimo šaltinius, pavyzdžiui, nacionalines lėšas, taip pat turėtų būti siekiama sinergijos;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento 23 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23a) strateginių gamtos projektų ir strateginių integruotųjų projektų sėkmė

priklauso nuo glaudaus nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų bei nevalstybinių subjektų, kuriems aktualūs Programos tikslai, bendradarbiavimo. Taigi turėtų būti vadovaujama sprendimų, susijusių su projektų rengimu, įgyvendinimu, vertinimu ir stebėjimu, skaidrumo ir atskleidimo principais, visų pirma integravimo atveju arba tuomet, kai naudojama įvairiais finansavimo šaltiniais;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento 24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) atsižvelgiant į tai, kad svarbu spręsti klimato kaitos klausimus, laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir siekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų, šia Programa bus padedama integruoti klimato politiką ir pasiekti tikslą, kad 25 proc. viso biudžeto būtų skirta išlaidoms, kuriomis remiami klimato politikos tikslai. Tikimasi, kad pagal šią Programą 61 proc. viso programai skirto finansinio paketo bus skirta klimato tikslams. Atitinkami veiksmai bus nustatyti Programą rengiant ir įgyvendinant, vėliau jie bus pakartotinai įvertinti vykstant vertinimo ir peržiūros procesams;

Pakeitimas

(24) atsižvelgiant į tai, kad svarbu **koordinuotai ir plačiai** spręsti klimato kaitos klausimus, laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir siekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų, šia Programa bus padedama integruoti klimato politiką ir pasiekti tikslą, kad 25 proc. viso biudžeto būtų skirta išlaidoms, kuriomis remiami klimato politikos tikslai **2021–2027 m. DFP laikotarpiu, ir kad kuo greičiau, bet vėliausiai 2027 m. šios išlaidos sudarytų 30 proc.** Tikimasi, kad pagal šią Programą [61 proc.] viso programai skirto finansinio paketo bus skirta klimato tikslams. Atitinkami veiksmai bus nustatyti Programą rengiant ir įgyvendinant, vėliau jie bus pakartotinai įvertinti vykstant vertinimo ir peržiūros procesams;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento

25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) įgyvendinant Programą deramą dėmesį reikėtų skirti atokiausių regionų strategijai, atsižvelgiant į SESV 349 straipsnį ir specifinius tų regionų poreikius bei pažeidžiamumą. Taip pat reikėtų atsižvelgti ne tik į aplinkos, klimato ir atitinkamą perėjimo prie švarios energijos, bet į kitų sričių Sąjungos politiką;

Pakeitimas

(25) įgyvendinant Programą deramą dėmesį reikėtų skirti atokiausių regionų strategijai, atsižvelgiant į SESV 349 straipsnį ir specifinius tų regionų poreikius bei pažeidžiamumą. ***Todėl reikėtų atitinkamai sustiprinti Sąjungos ir valstybių narių finansavimą;*** Taip pat reikėtų atsižvelgti ne tik į aplinkos, klimato ir atitinkamą perėjimo prie švarios energijos, bet į kitų sričių Sąjungos politiką;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) remdama Programos įgyvendinimą Komisija turėtų bendradarbiauti su Programos nacionaliniais informacijos centrais, rengti seminarus ir praktinius užsiėmimus, skelbti pagal Programą finansuojamų projektų sąrašą arba imtis kitos veiklos, ***kuria būtų skleidžiami projektų rezultatai ir palengvinamas keitimasis*** patirtimi, žiniomis bei geriausia praktika, taip pat ***būtų skatinama*** projektų rezultatus atkartoti visoje Sąjungoje. Tokia veikla visų pirma turėtų būti skiriama valstybėms narėms, kurios panaudoja mažai lėšų, ir turėtų būti palengvintas projektų paramos gavėjų, pareiškėjų arba suinteresuotųjų subjektų, susijusių su užbaigtais arba tebevykdomais tos pačios srities projektais, ryšių palaikymas ir bendradarbiavimas;

Pakeitimas

(26) remdama Programos įgyvendinimą Komisija turėtų bendradarbiauti su Programos nacionaliniais, ***regioniniais ir vietos lygmens konsultacinio tinklo sukūrimą, siekiant supaprastinti didelės pridėtinės vertės ir politinio poveikio projektų rengimą ir užtikrinti informacijos apie papildomą finansavimą, projektų perkeliamumą ir ilgalaikį tvarumą teikimą,*** rengti seminarus ir praktinius užsiėmimus, skelbti pagal Programą finansuojamų projektų sąrašą arba imtis kitos veiklos, ***pvz, vykdyti žiniasklaidos kampanijas, siekiant skleisti projektų rezultatus ir palengvinti keitimąsi*** patirtimi, žiniomis bei geriausia praktika, taip pat ***siekti*** projektų rezultatus atkartoti visoje Sąjungoje, ***taip skatinant bendradarbiavimą ir ryšius.*** Tokia veikla visų pirma turėtų būti skiriama valstybėms narėms, kurios panaudoja mažai lėšų, ir

turėtų būti palengvintas projektų paramos gavėjų, pareiškėjų arba suinteresuotųjų subjektų, susijusių su užbaigtais arba tebevykdomais tos pačios srities projektais, ryšių palaikymas ir bendradarbiavimas.
Labai svarbu, kad palaikant tokius ryšius ir bendradarbiaujant taip pat dalyvautų regionų ir vietos valdžios institucijos ir suinteresuotieji subjektai;

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl reglamento 28 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(28a) atsižvelgiant į būtiną lankstumą ir gebėjimą prisitaikyti, kurių reikia siekiant reaguoti į esamų veiksmų ir subjektų įvairovę, reikėtų nustatyti tokius mažiausius ir didžiausius bendro finansavimo procentinius dydžius, kokie yra reikalingi, kad būtų išlaikyta veiksminga pagal Programą teikiama parama;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento 31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(31) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir duoti rezultatų, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir interesų konflikto riziką. Kai skiriamos dotacijos, turėtų būti numatoma galimybė taikyti vienkartinės išmokas, nustatyto dydžio išmokas ir standartinius

(31) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir duoti rezultatų, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir interesų konflikto riziką. Kai skiriamos dotacijos, turėtų būti numatoma galimybė taikyti vienkartinės išmokas, nustatyto dydžio išmokas ir standartinius

vieneto įkainius;

vieneto įkainius. *Komisija turėtų užtikrinti aiškų įgyvendinimą ir skatinti tikrą supaprastinimą projektų rengėjams;*

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento 36 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36a) siekiant užtikrinti, kad parama pagal Programą ir Programos įgyvendinimas atitiktų Sąjungos politiką ir prioritetus ir papildytų kitas Sąjungos finansines priemones, Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais, priimant daugiametes darbo programas, būtų papildytas šis reglamentas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti rengiant deleguotuosius aktus, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o šiems sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento 38 konstatuojamoji dalis

(38) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. padėti užtikrinti **darnų vystymąsi** ir pasiekti Sąjungos aplinkos, klimato ir atitinkamų **švarios** energijos teisės aktų, strategijų bei planų tikslus ir siekinius arba įvykdyti tarptautinius įsipareigojimus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl šio reglamento masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(38) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. padėti užtikrinti **aukštą aplinkos apsaugos lygį ir plačių užmojų klimato srities veiksmus su tinkamu valdymu ir įvairius suinteresuotuosius subjektus apimančiu požiūriu** ir pasiekti Sąjungos aplinkos, **biologinės įvairovės**, klimato, **žiedinės ekonomikos** ir atitinkamų **atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo** teisės aktų, strategijų bei planų tikslus ir siekinius arba įvykdyti tarptautinius įsipareigojimus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl šio reglamento masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 1 pastraipa

Šiuo reglamentu nustatoma Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) (toliau – Programa).

Šiuo reglamentu nustatoma Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) (toliau – Programa), **apimanti laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.**

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Reglamente nustatomi Programos tikslai, **2021–2027 m.** biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

Pakeitimas

Reglamente nustatomi Programos tikslai, **to laikotarpio** biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

Pakeitimas 37

**Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 pastraipos 1 punktą**

Komisijos siūlomas tekstas

(1) strateginiai gamtos projektai – projektai, kuriuos vykdant remiamas Sąjungos gamtos ir biologinės įvairovės tikslų siekimas, **valstybėse narėse** įgyvendinant nuoseklias veiksmų programas, kuriomis šie tikslai ir prioritetai integruojami į kitų sričių politiką ir finansines priemones, be kita ko, koordinuotai įgyvendinant pagal Direktyvą 92/43/EEB nustatytas prioritetinių veiksmų programas;

Pakeitimas

(1) strateginiai gamtos projektai – projektai, kuriuos vykdant remiamas Sąjungos gamtos ir biologinės įvairovės tikslų siekimas, įgyvendinant nuoseklias veiksmų programas, kuriomis, **visų pirma,** šie tikslai ir prioritetai integruojami į kitų sričių politiką ir finansines priemones, be kita ko, koordinuotai įgyvendinant pagal Direktyvą 92/43/EEB nustatytas prioritetinių veiksmų programas;

Pakeitimas 103 Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Bendrasis Programos tikslas – padėti pereiti prie švarios, žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, **mažo anglies dioksido kiekio technologijų** ir klimato

Pakeitimas

1. Bendrasis Programos tikslas – padėti **teisingai** pereiti prie švarios, žiedinės, energiją efektyviai vartojančios, **netaršios** ir klimato kaitos poveikiui atsparios

kaitos poveikiui atsparios ekonomikos, **be kita ko, pereinant prie švarios energijos, saugoti aplinką** ir gerinti jos kokybę, stabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ją didinti ir taip prisidėti prie darnaus vystymosi.

ekonomikos, **apsaugoti** ir gerinti **aplinkos** kokybę **ir** stabdyti biologinės įvairovės **ir ekosistemų** nykimą bei **keisti šios tendencijos kryptį** ir taip prisidėti prie darnaus vystymosi.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) plėtoti, demonstruoti ir skatinti naujoviškus būdus ir metodus Sąjungos aplinkos ir klimato politikos ir teisės aktų tikslams siekti, įskaitant perėjimą prie švarios energijos, ir padėti taikyti su gamta ir biologine įvairove susijusių geriausių patirtį;

Pakeitimas

a) plėtoti, demonstruoti ir skatinti naujoviškus būdus ir metodus Sąjungos aplinkos ir klimato politikos ir teisės aktų tikslams siekti, įskaitant perėjimą prie švarios **atsinaujinančiosios** energijos **ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą**, ir padėti **didinti žinių bazę, efektyvų valdymą ir** taikyti su gamta ir biologine įvairove susijusių geriausių patirtį, **be kita ko, remiant tinklą „Natura 2000“**;

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) padėti plėtoti, įgyvendinti, stebėti atitinkamus Sąjungos teisės aktus bei politiką ir užtikrinti jų vykdymą, **be kita ko**, gerinant valdymą didinant viešųjų ir privačiųjų subjektų gebėjimus ir įtraukiant pilietinę visuomenę;

Pakeitimas

b) padėti plėtoti, įgyvendinti, stebėti atitinkamus Sąjungos teisės aktus bei politiką ir užtikrinti jų **veiksmingą laikymąsi ir** vykdymą, **visų pirma padedant įgyvendinti bendrąsias Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programas, kurios priimtose pagal SESV 192 straipsnio 3 dalį, ir gerinant geresnę aplinkos ir klimato**

valdymą *visais lygmenimis, be kita ko*, didinant viešųjų ir privačiųjų subjektų gebėjimus ir įtraukiant pilietinę visuomenę;

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra **5 450 000 000 EUR** dabartinėmis kainomis.

Pakeitimas

1. Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra **6 442 000 000 EUR 2018 m. kainomis (7 272 000 000 EUR** dabartinėmis kainomis).

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
- a) **3 500 000 000 EUR** aplinkos sričiai; iš šios sumos
- 1) **2 150 000 000 EUR** skiriama papročamei „Gamta ir biologinė įvairovė“,
- 2) **1 350 000 000 EUR** – papročamei „Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė“;

Pakeitimas

2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
- a) **4 715 000 000 EUR 2018 m. kainomis (5 322 000 000 EUR dabartinėmis kainomis, ši suma sudaro 73,2 proc. viso Programos finansinio paketo)** aplinkos sričiai; iš šios sumos
- 1) **2 829 000 000 EUR 2018 m. kainomis (3 261 420 000 EUR dabartinėmis kainomis, ši suma sudaro 44,9 proc. viso Programos finansinio paketo)** skiriama papročamei „Gamta ir biologinė įvairovė“,
- 2) **1 886 000 000 EUR 2018 m. kainomis (2 060 580 000 EUR dabartinėmis kainomis, ši suma sudaro 28,3 proc. viso Programos finansinio paketo)** – papročamei „Žiedinė

b) 1 950 000 000 klimato sričiai; iš šios sumos

1) 950 000 000 EUR skiriama paprogramei „Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos“,

2) 1 000 000 000 EUR – paprogramei „Perėjimas prie švarios energijos“.

ekonomika ir gyvenimo kokybė“;

b) 1 950 000 000 klimato sričiai; iš šios sumos

1) 950 000 000 EUR skiriama paprogramei „Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos“,

2) 1 000 000 000 EUR – paprogramei „Perėjimas prie švarios energijos“.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. **Programoje** gali dalyvauti šios trečiosios valstybės:

Pakeitimas

1. **Visapusiškai laikydamosi visų Programos taisyklių ir nuostatų Programoje** gali dalyvauti šios trečiosios valstybės:

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl reglamento 6 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

Įgyvendinant Programą gali būti bendradarbiaujama su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir su jų institucijomis ir įstaigomis, jei to reikia 3 straipsnyje nustatytiems bendriesiems tikslams įgyvendinti.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Programa turi būti įgyvendinama taip, kad būtų užtikrintas jos ir Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Sanglaudos fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, programos „Europos horizontas“, Europos infrastruktūros tinklų priemonės bei fondo „InvestEU“ nuoseklumas, siekiant sukurti sinergiją, visų pirma įgyvendinant strateginius gamtos projektus ir strateginius integruotuosius projektus, ir remti pagal šią Programą sukurtų sprendimų taikymą ir pakartojimą.

Pakeitimas

Komisija užtikrina nuoseklų Programos įgyvendinimą, be to, Komisija ir valstybės narės užtikrina suderinamumą ir koordinavimą su Europos regioninės plėtros fondu, Europos socialiniu fondu, Sanglaudos fondu, Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu, programa „Europos horizontas“, Europos infrastruktūros tinklų priemone, apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos inovacijų fondu ir fondu „InvestEU“, siekiant sukurti sinergiją, visų pirma įgyvendinant strateginius gamtos projektus ir strateginius integruotuosius projektus, ir remti pagal šią programą sukurtų sprendimų taikymą ir pakartojimą. Komisija ir valstybės narės užtikrina papildomumą visais lygmenimis. Komisija nustato konkrečius veiksmus ir mobilizuoja atitinkamus finansinius išteklius pagal kitas Sąjungos programas, taip pat sudaro palankesnes sąlygas koordinuotai ir nuosekliai įgyvendinti iš kitų šaltinių finansuojamus papildomus veiksmus.

Pakeitimas 104 Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Programa įgyvendinama vykdamt teisingą perėjimą, kai atitinkamos

bendruomenės ir teritorijos įtraukiamos į projektų rengimą ir įgyvendinimą, ypač konsultuojantis ir vedant dialogą.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Pagal paprogramę „Gamta ir biologinė įvairovė“ **įgyvendinami projektai, susiję** su tinklo „Natura 2000“ teritorijų valdymu, atkūrimu ir stebėseną pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, **remiami** pagal prioritetinių veiksmų programas, nustatytas pagal Direktyvą 92/43/EEB.

Pakeitimas

3. Pagal paprogramę „Gamta ir biologinė įvairovė“ **įgyvendinant projektus, susijusius** su tinklo „Natura 2000“ teritorijų valdymu, atkūrimu ir stebėseną pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, **atsižvelgiama į nacionaliniuose ir regioniniuose planuose, strategijose ir įvairių sričių politikoje nustatytus prioritetus, inter alia**, pagal prioritetinių veiksmų programas, nustatytas pagal Direktyvą 92/43/EEB.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Dotacijomis gali būti finansuojama veikla, vykdoma ne **Sajungoje**, jeigu projektu siekiama Sąjungos aplinkos ir klimato politikos tikslų ir ne Sajungoje vykdoma veikla yra reikalinga **siekiant užtikrinti** valstybės narės teritorijose vykdomų intervencijų **veiksmingumą**.

Pakeitimas

4. Dotacijomis gali būti finansuojama veikla, vykdoma ne **valstybėje narėje ar ne užjūrio šalyje ar teritorijoje, priklausančioje nuo jos**, jeigu projektu siekiama Sąjungos aplinkos ir klimato politikos tikslų ir ne Sajungoje vykdoma veikla yra reikalinga valstybės narės teritorijose **ar užjūrio šalyje ar teritorijoje** vykdomų intervencijų **veiksmingumui užtikrinti arba tarptautiniams susitarimams, kurių šalis yra Sąjunga**,

paremti.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl reglamento 11 straipsnio 2 dalies a punkto 3 papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

3) kitos darbo **programoje** nurodytos trečiosios valstybės, laikantis 4–6 dalyse nustatytų sąlygų;

Pakeitimas

3) kitos **daugiametėse** darbo **programose** nurodytos trečiosios valstybės, laikantis 4–6 dalyse nustatytų sąlygų;

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl reglamento 11 straipsnio 6 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a. Siekiant užtikrinti veiksmingą programos lėšų naudojimą ir veiksmingą teisės subjektų dalyvavimą, kaip numatyta 4 dalyje, Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 21 straipsnį, siekiant papildyti šį straipsnį apibrėžiant, kokiomis sąlygomis jos laikomos pakankamai dalyvaujančios Sąjungos vykdomoje aplinkos ir klimato politikoje, kad jos galėtų būti laikomos atitinkančiomis programos reikalavimus.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl reglamento 12 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

12a straipsnis

Projektų paraiškų teikimo ir atrankos procedūros

1. Programoje nustatomos šios projektų paraiškų teikimo ir atrankos procedūros:

a) supaprastintas dviejų etapų metodas, kai pateikiama ir vertinama santrauka, o po to kandidatai, kurių pasiūlymai buvo atrinkti, pateikia visą pasiūlymą;

b) standartinis vieno etapo metodas, kai pateikiamas ir vertinamas visas pasiūlymas. Atvejai, kai būtų pasirenkamas standartinis, o ne supaprastintas metodas, turi būti pagrįsti darbo programoje atsižvelgiant į organizacinius ir veiksmų apribojimus, taikomus kiekvienai paprogramei ir prireikus kiekvienam kvietimui teikti pasiūlymus.

2. 1 dalies tikslais „santrauka“ reiškia ne daugiau kaip dešimties lapų apimties pristatymą, kuriame būtų aprašytas projekto turinys, potencialus (-i) partneris (-iai), galimos kliūtys ir skubių veiksmų planas, kaip juos išspręsti, taip pat pasirinkta strategija siekiant užtikrinti projekto rezultatų tvarumą pasibaigus projektui, administracinės formos, susijusios su projektų paramos gavėjais ir išsamiu projekto biudžetu.

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl reglamento 13 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

13 straipsnis

Skyrimo kriterijai

Skyrimo kriterijai nustatomi kvietimuose teikti pasiūlymus, juos nustatant

Pakeitimas

13 straipsnis

Skyrimo kriterijai

Skyrimo kriterijai nustatomi *daugiametėse darbo programose, kaip nustatyta*

atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) pagal Programą finansuojami projektai **turi nekelti pavojaus** Programos aplinkos, klimato politikos ar **atitinkamiems** švarios energijos tikslams, ir, kai įmanoma, jais turi būti skatinamas žaliasis viešasis pirkimas;

b) pirmumas turi būti teikiamas projektams, kuriais teikiama papildomos naudos ir skatinama 4 straipsnyje nustatytų paprogramių sinergija;

c) **pirmumas turi būti teikiamas** projektams, turintiems didžiausią atkartojimo ir panaudojimo viešajame arba privačiajame sektoriuje arba didžiausių investicijų ar finansinių išteklių sutelkimo potencialą (skatinamasis potencialas);

d) turi būti užtikrintas standartinių veikslių projektų rezultatų atkartojamumas;

e) vertinant projektus, kurie grindžiami pagal Programą, ankstesnes programas arba Sąjungos lėšomis finansuotų kitų projektų rezultatais arba kuriais tokie rezultatai išplėtojami, tokiems projektams skiriamas papildomas balas;

f) tam tikrais atvejais ypatingas dėmesys turi būti skiriamas projektams geografinėse teritorijose, kuriose esama specifinių poreikių arba kurios yra pažeidžiamos, pavyzdžiui, teritorijose, kuriose kyla specifinių aplinkos uždavinių arba esama gamtinių kliūčių, tarpvalstybinėse teritorijose arba atokiausiuose regionuose.

17 straipsnyje, ir kvietimuose teikti pasiūlymus, juos nustatant atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) pagal Programą finansuojami projektai **negali daryti žalos** Programos aplinkos, klimato politikos ar **atitinkamų** švarios energijos tikslams, ir, kai įmanoma, jais turi būti skatinamas žaliasis viešasis pirkimas;

aa) vykdant projektus turi būti taikomas ekonominio efektyvumo principas ir jie turi būti techniškai bei finansiškai suderinti;

ab) pirmenybė teikiama projektams, kurie gali daryti didžiausią galimą poveikį siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų;

b) pirmumas turi būti teikiamas projektams, kuriais teikiama papildomos naudos ir skatinama 4 straipsnyje nustatytų paprogramių sinergija;

c) **vertinant projektus papildomas balas skiriamas** projektams, turintiems didžiausią atkartojimo ir panaudojimo viešajame arba privačiajame sektoriuje arba didžiausių investicijų ar finansinių išteklių sutelkimo potencialą (skatinamasis potencialas);

d) turi būti užtikrintas standartinių veikslių projektų rezultatų atkartojamumas;

e) vertinant projektus, kurie grindžiami pagal Programą, ankstesnes programas arba Sąjungos lėšomis finansuotų kitų projektų rezultatais arba kuriais tokie rezultatai išplėtojami, tokiems projektams skiriamas papildomas balas;

f) tam tikrais atvejais ypatingas dėmesys turi būti skiriamas **projektų biogeografinėi pusiausvyrai ir** projektams geografinėse teritorijose, kuriose esama specifinių poreikių arba kurios yra pažeidžiamos, pavyzdžiui, teritorijose, kuriose kyla specifinių aplinkos uždavinių arba esama gamtinių kliūčių, tarpvalstybinėse teritorijose, **didelės gamtinės vertės vietovėse** arba

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Veismui, kuriam skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, taip pat gali būti skirtas šios Programos įnašas, jeigu tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Tokiems pagal kitas Sąjungos programas skirtiems įnašams taikomos tų programų taisyklės. Kaupiamasis finansavimas turi neviršyti bendros tinkamų finansuoti išlaidų sumos, o skirtingų Sąjungos programų parama gali būti apskaičiuojama proporcingai, remiantis dokumentu, kuriuo nustatomos paramos sąlygos.

Pakeitimas

1. Veismui, kuriam skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, taip pat gali būti skirtas šios Programos įnašas, jeigu tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. ***Kad atitiktų finansavimo pagal Programą reikalavimus, veiksmai, kurie buvo finansuojami pagal kitas Sąjungos programas, neturėtų būti pakenkę 3 straipsnyje nustatytiems aplinkosaugos arba klimato srities tikslams.*** Tokiems pagal kitas Sąjungos programas skirtiems įnašams taikomos tų programų taisyklės. Kaupiamasis finansavimas turi neviršyti bendros tinkamų finansuoti išlaidų sumos, o skirtingų Sąjungos programų parama gali būti apskaičiuojama proporcingai, remiantis dokumentu, kuriuo nustatomos paramos sąlygos.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Veiksmai, kuriems suteiktas pažangumo ženklas arba kurie atitinka visas šias palyginamąsias sąlygas:

- a) jie buvo įvertinti pagal Programą paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus;
- b) jie atitinka to kvietimo teikti pasiūlymus minimalius kokybės

Pakeitimas

2. Veiksmai, kuriems suteiktas pažangumo ženklas arba kurie atitinka visas šias palyginamąsias sąlygas:

- a) jie buvo įvertinti pagal Programą paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus;
- b) jie atitinka to kvietimo teikti pasiūlymus minimalius kokybės

reikalavimus;

c) pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus jie negali būti finansuojami dėl riboto biudžeto,

gali gauti paramą iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo+“ arba Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Reglamento (ES) XX [Bendrųjų nuostatų reglamentas] [67] straipsnio 5 dalį ir Reglamento (ES) XX [dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos] [8] straipsnį, jei tokie veiksmai atitinka tokios programos tikslus. Taikomos paramą teikiančio fondo taisyklės.

reikalavimus;

c) pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus jie negali būti finansuojami dėl riboto biudžeto,

gali gauti paramą iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, „Europos socialinio fondo+“ arba Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Reglamento (ES) XX [Bendrųjų nuostatų reglamentas] [67] straipsnio 5 dalį ir Reglamento (ES) XX [dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos] [8] straipsnį, jei tokie veiksmai atitinka tokios programos tikslus **ir tinkamumo kriterijus**. Taikomos paramą teikiančio fondo taisyklės.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Derinimo operacijos pagal šią programą vykdomos laikantis [reglamento dėl „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

Pakeitimas

Derinimo operacijos pagal šią programą vykdomos laikantis [reglamento dėl „InvestEU“] ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies **deramai atsižvelgiant į tvarumo ir skaidrumo reikalavimus**.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento 17 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Darbo programa

Pakeitimas

Daugiametė darbo programa

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl reglamento

17 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Programa įgyvendinama vykdant bent dvi Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas daugiametes darbo programas. ***Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.***

Pakeitimas

1. Programa įgyvendinama vykdant bent dvi Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas daugiametes darbo programas. ***Komisijai pagal 21 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant papildyti šį reglamentą, nustatant tas daugiametes darbo programas.***

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl reglamento 17 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Komisija užtikrina, kad rengiant daugiametes darbo programas būtų tinkamai konsultuojamasi su teisėkūros institucijomis ir susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, pilietinės visuomenės organizacijomis.

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl reglamento 17 straipsnio 2 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) mažiausi ir didžiausi bendro finansavimo procentiniai dydžiai, paskirstyti 4 straipsnyje nurodytoms paprogramėms ir 10 straipsnyje nustatytiems tinkamiems finansuoti veiksams, kurių didžiausi bendro finansavimo procentiniai dydžiai pirmojoje daugiametėje veiksmų,

nurodytų 10 straipsnio 2 dalies a, b ir d punktuose, programoje turi būti iki [60 proc.] tinkamų finansuoti išlaidų ir iki [75 proc.] tinkamų finansuoti išlaidų projektams, kurie finansuojami pagal paprogramę „Gamta ir biologinė įvairovė“ ir kurie susiję su prioritetinėmis buveinėmis ar rūšimis, siekiant įgyvendinti Direktyvą 92/43/EEB, arba su paukščių rūšimis, kurių finansavimą prioritetiniu pripažįsta pagal Direktyvos 2009/147/EB 16 straipsnį įsteigtas Prisitaikymo prie techninės ir mokslinės pažangos komitetas, kai tai būtina siekiant įgyvendinti išsaugojimo tikslą.

Pakeitimas 59

**Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 dalies a b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) maksimali bendra derinimo operacijoms rezervuota suma;

Pakeitimas 60

**Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) orientaciniai kvietimų teikti pasiūlymus tvarkaraščiai daugiametės darbo programos laikotarpiu;

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl reglamento

17 straipsnio 2 dalies d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) projektų paraiškų teikimo ir atrankos procedūros techninė metodika, taip pat atrankos ir 13 straipsnyje nustatyti dotacijų skyrimo kriterijai.

Pakeitimas 62

**Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Pirmosios daugiametės darbo programos trukmė – ketveri metai; antrosios daugiametės darbo programos trukmė – treji metai.

Pakeitimas 63

**Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Komisija užtikrina, kad nepanaudotos lėšos, skirtos konkrečiam kvietimui teikti paraiškas, būtų perskirstytos skirtingiems veiksnių tipams, nurodytiems 10 straipsnio 2 dalyje.

Pakeitimas 64

**Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 c dalis (nauja)**

2c. Komisija užtikrina, kad kuriant daugiametes darbo programas būtų konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais.

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad **jo** rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.

1. Vertinimai atliekami laiku, kad **ju** rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus, **deramai atsižvelgiant į nuoseklumą, sąveiką, Europos pridėtinę vertę ir ilgalaikį tvarumą, naudojant atitinkamos aplinkosaugos veiksmų programos prioritetines sritis.**

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. **Tarpinis** Programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip **ketveriems** metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios.

2. **Vidurio laikotarpio** Programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip **trejiems** metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios, **taikant pagal II priedą nustatytus produktų ir rezultatų ir rodiklius. Prireikus kartu su vertinimu pateikiamas pasiūlymas dėl šio reglamento pakeitimo.**

Vertinimas apima bent:

- a) *Programos įgyvendinimo kokybinius ir kiekybinius aspektus;*
- b) *išteklių naudojimo veiksmingumą;*
- c) *visų priemonių tikslų įgyvendinimo laipsnį, nurodant, jei įmanoma, rezultatus ir poveikį;*
- d) *pasiektą ar tikėtiną projektų pažangą siekiant daryti svertą poveikį kitų Sąjungos lėšų atžvilgiu, pirmiausia atkreipiant dėmesį į didesnio suderinamumo su kitomis Sąjungos finansavimo priemonėmis naudą;*
- e) *mastą, kuriuo pasiekta tikslų tarpusavio sąveika, ir jos papildomumą kitų atitinkamų Sąjungos programų atžvilgiu;*
- f) *Programos Europos pridėtinę vertę ir ilgalaikį poveikį, siekiant priimti sprendimą dėl priemonių atnaujinimo, pakeitimo ar sustabdymo;*
- g) *suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo mastą;*
- h) *Programos poveikio Direktyvoje 92/43/EEB ir Direktyvoje 2009/147/EB išvardytų buveinių ir rūšių išsaugojimo būklei kiekybinę ir kokybinę analizę.*

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnio antroje pastraipoje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą.

Pakeitimas

3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnio antroje pastraipoje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą, ***kuris papildomas išorinio nepriklausomo ex post vertinimo ataskaita, apimančia Programos įgyvendinimą ir rezultatus.***

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. *Vertinimo* išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

Pakeitimas

4. *Vertinimų* išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui *ir vertinimų rezultatus paskelbia viešai*.

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami projektus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

Pakeitimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami projektus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę. ***Šiuo tikslu gavėjai visai komunikacijos veiklai turi naudoti Programos logotipą, pavaizduotą IIa priede, ir užtikrinti, kad logotipas būtų pavaizduotas ant stendų strateginėse visuomenei matomose vietose. Visos ilgalaikės prekės, įsigytos įgyvendinant Programą, žymimos Programos logotipu, nebent Komisija nurodytų kitaip.***

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl reglamento 23 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Grįžtamosios lėšos iš Reglamente (ES) Nr. 1293/2013 nustatytų finansinių priemonių *gali būti investuojamos į finansines priemones, nustatytas pagal [fondą „InvestEU“]*.

Pakeitimas

4. Grįžtamosios lėšos iš Reglamente (ES) Nr. 1293/2013 nustatytų finansinių priemonių *perskirstomos šios programos veiksmams*.

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl reglamento II priedo 2 punkto 2.1 papunkčio 3 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– *cheminės medžiagos*

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl reglamento II priedo 2 punkto 2.1 papunkčio 5 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– *triukšmas*

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl reglamento

II priedo 2 punkto 2.1 papunkčio 5 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– *išteklių naudojimas ir efektyvumas*

Pakeitimas 74

**Pasiūlymas dėl reglamento
II priedo 2 punkto 2.2 a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2.2a. Visuomenės informavimas

Pakeitimas 75

**Pasiūlymas dėl reglamento
II a priedas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

IIa PRIEDAS
Programos logotipas

